

ปกิณกะ

สัมภาษณ์ท่านปัญญาอันมหิกขุ และ พระ ดร.จรรยา วัดชลประทาน ยุวราชรังสฤษฎิ์ นนทบุรี วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2544

สุรพล สุรางค์ศรีรัฐ* และ อธิป ลิขิตลิลิต**

*วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า กทม.

**คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล กทม.

ธรรมะที่ควรสอน

ธรรมะสามเกลอ: สติ สมาธิ ปัญญา

ธรรมะสี่เกลอ: สติ สัมปชัญญะ สมาธิ ปัญญา เมตตา
ขันติ สุทธิ ปัญญา

โดยสร้างศรัทธาให้เกิดก่อน สอนให้กลัวบาป กินอยู่ง่ายๆ ไม่หลงใหลวัตถุ ให้อยู่อย่างไร ไม่อยู่อย่างทาส มีเมตตา บ่มเพาะนิสัยความมีระเบียบวินัย และเป็นระเบียบวินัยจากภายใน ฝึกมองตนเอง แก้ไขตนเอง ตักเตือนตนเอง เอาชนะตนเองด้วยความมีสติ เป็นแพทย์ต้องรักคนไข้มีความเชื่อถูกต้อง ฝึกจิตใจให้แข็ง คนจะเสียเพราะจิตต่ำ เมื่อจิตใจต่ำ ก็สามารถทำสิ่งชั่วร้ายต่างๆ ได้

วิธีการสอน

- แม่แบบ อาจารย์ต้องทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีก่อน นักเรียนจึงทำตามได้
- กรณีศึกษา เอาตัวอย่างในชีวิตจริง โดยเฉพาะตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน ให้นักศึกษาอภิปราย
- จัดอบรมค่ายจริยธรรมครั้งละไม่ต่ำกว่า 7 วัน ณ วัดปัญญาอันทาราม คลองหก อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี รับผิดชอบค่ายจริยธรรมครั้งละ 200 คน โดยเริ่มจากนักเรียน ม.6 ที่สนใจมาเรียนแพทย์ ให้ไปเข้าค่ายจริยธรรมก่อน ถ้าผ่านจึงจะรับไว้ และหลังจากเป็นนักศึกษาแพทย์แล้ว ก็ต้องมีการอบรมทุกปี สำหรับปี 6 เป็นปีสุดท้ายที่ปฏิบัติภายใต้การดูแลของอาจารย์ อาจารย์ต้องใช้เวลาโดยให้นักศึกษาแพทย์นำประสบการณ์ที่พบ วิธีแก้ปัญหามาแล้วให้เพื่อนๆ

ฟัง ครูก็จะประเมินวิธีคิด วิธีแก้ปัญหา ความเข้าใจในธรรมะ การใช้ธรรมะในชีวิตประจำวันได้ สมควรให้ผ่านหรือไม่ผ่าน ควรแก้ไขจุดบกพร่องตรงไหน

4. สลายพฤติกรรมด้วยกิจกรรม ช่วยกันทำงานกลุ่ม ครูต้องถามทุกคน ให้ทุกคนเข้าใจ ประเมินความเข้าใจ ให้คะแนนความรู้ความเข้าใจตามส่วน ฝึกให้ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คนเก่งช่วยคนอ่อน สร้างเป็นวัฒนธรรมตะวันออกที่เรียกว่า “peaceful co-existence” “อยู่ร่วมกันอย่างสันติ” อย่าให้ระบบการเรียนมีการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกันแบบตะวันตก ให้เพื่อนช่วยเพื่อน คนช่วยก็จะเก่งเพิ่ม และมีหัวใจ ได้คะแนนเพิ่ม (โครงการพระโพธิสัตว์) เป็นต้น
5. ตกจริยธรรมหมายถึง ตาย หรือเสียผู้เสียคน
6. นักเรียนแพทย์เป็นเด็กที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดอยู่เป็นทุนแล้ว เปรียบเหมือนเป็นดินดี ต้องปั้นให้เป็นชรามิกให้ได้ สอนให้คิดใหม่ ทำใหม่ ให้นักศึกษามองเห็นความทุกข์ ความจริงด้วยตัวเอง ลดอัตตา ทำงานคู่กับการปฏิบัติธรรมไปด้วย แยกกันไม่ออก ต้องมีความกล้าหาญทางจริยธรรม ให้ทุกคนรับรองคุณภาพตัวเอง

คัดจากหนังสือจริยธรรมสำหรับการศึกษาแพทยศาสตร์ (Medical Ethics for Medical Education) ผลงานวิจัย ศ.พล.ต.หญิง วณิช วรณพฤษ์และคณะ (2545) สันปสนุนทุนจากสภาการวิจัยแห่งชาติ

ได้รับต้นฉบับเมื่อ 11 ธันวาคม 2547 ได้ให้ตีพิมพ์เมื่อ 24 ธันวาคม 2547

ต้องการสำเนาต้นฉบับติดต่อ พ.อ.สุรพล สุรางค์ศรีรัฐ

โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กทม. 10400

ปกิณกะ

สัมภาษณ์พระพิศาลธรรมพาที วัดสวนแก้ว นนทบุรี วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2544

สุรพล สุรางค์ศรีรัฐ* และ อธิป ลิขิตลิลิต**

*วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า กทม.

**คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล กทม.

ธรรมะที่ควรสอน

- เกิดมาทำไม
- สุขสบาย สุขทุกข์ วิธีดูความสุข ความทุกข์ที่เกิดกับจิตทุกขณะ
- ความเห็นแก่ตัว ภัยของความเห็นแก่ตัว
- ทำดี ดี ทำชั่ว ชั่ว ไม่ใช่ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว อย่าให้โอกาสแก่ความชั่ว

วิธีการสอน

- สอนให้คิด สอนให้เห็นความจริงด้วยตนเอง ทำอะไรด้วยต้นทุนต่ำแต่มีประสิทธิภาพสูง
- ฝึกให้รักษาศีล เจริญภavana ทำสมาธิ
- ฝึกให้มัสติ ฝึกให้ระวังทุกข์โดยฝึกดูที่ผัสสะ สิ่งกระทบอารมณ์ ดูตัวเอง เตือนตัวเองตลอดเวลา โดยเฉพาะอารมณ์ชั่ววูบ ทุกข์เกิดที่จิต เพราะไม่เห็นผัสสะ มนุษย์จึงถูกจิตให้ดิ้นรนเรื่อยไปในความทุกข์
- กรณีศึกษา นำกรณีที่เกิดขึ้นจริงในหน้าหนังสือพิมพ์มาให้

นักศึกษากฎหมาย ทาโทษ หาความผิดจากข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ แล้วอาจารย์ต้องชี้ให้นักศึกษาเห็นว่าเหตุทั้งหลายทั้งปวงมาจากความเห็นแก่ตัว ตกอยู่ใต้ความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นต้น

- ครูควรเป็นแม่แบบของนักศึกษา
- การคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่ก่อนเข้ามาเรียน ทำแบบทดสอบทางจิตวิทยา เข้าค่ายจริยธรรม
- เข้าค่ายอบรมจริยธรรมวัดสวนแก้ว รับผิดชอบ 300 คน สามวันสองคืน หัววัน เจ็ดวัน แล้วแต่เวลา แต่ถ้าต้องการให้ปรับเปลี่ยนนิสัยต้องอย่างน้อยเจ็ดวัน

คัดจากหนังสือจริยธรรมสำหรับการศึกษาศาสตร์ (Medical Ethios for Medical Education) ผลงานวิจัย ศ.พล.ต.หญิง วณิช วรรณพฤษและคณะ (2545) สันับสนุนทุนจากสภาการวิจัยแห่งชาติ

ได้รับต้นฉบับเมื่อ 11 ธันวาคม 2547 ได้ให้ตีพิมพ์เมื่อ 24 ธันวาคม 2547

ต้องการสำเนาต้นฉบับติดต่อ พ.อ.สุรพล สุรางค์ศรีรัฐ

โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กทม. 10400

